

Γραφείο Τύπου ΕΛΣ
pressoffice@nationalopera.gr
Τηλ. 2168091743-1741-1740

Αθήνα, 6 Μαρτίου 2017

Δελτίο τύπου
ΗΜΕΡΕΣ ΛΑΤΡΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ 2017
«Ανθρώπινα και Θεία Πάθη»
23 Μαρτίου - 9 Απριλίου 2017
Εναλλακτική Σκηνή Εθνικής Λυρικής Σκηνής
Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος

Επιμέλεια προγράμματος: **Μάρκελλος Χρυσικόπουλος - Γιώργος Κουμεντάκης**

Η Εναλλακτική Σκηνή της ΕΛΣ ξεκινά τη δοκιμαστική λειτουργία της στο Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος με τις *Ημέρες Λατρευτικής Μουσικής*, έναν κύκλο εξ ολοκλήρου αφιερωμένο στη σημαντικότερη, ίσως, θεματολογία της παγκόσμιας μουσικής ιστορίας, τη λατρεία. Ο φετινός πρώτος κύκλος των *Ημερών Λατρευτικής Μουσικής* είναι αφιερωμένος στα «Ανθρώπινα και Θεία Πάθη».

Οι *Ημέρες Λατρευτικής Μουσικής*, οι οποίες θα παρουσιάζονται κάθε χρόνο στην Εναλλακτική Σκηνή, κατά την περίοδο του Πάσχα, απαρτίζονται από εκδηλώσεις με κοινό θεματικό άξονα, αλλά πολύ ευρείες αισθητικές και εννοιολογικές στοχεύσεις. Από τις 23 Μαρτίου έως τις 9 Απριλίου, η Εναλλακτική Σκηνή της ΕΛΣ παρουσιάζει συναυλίες, παραστάσεις μουσικού θεάτρου και performances, αναδεικνύοντας την πολυδιάστατη συμβολή της λατρευτικής μουσικής στην ανάπτυξη και την εξέλιξη του δυτικού πολιτισμού.

> **Οι τιμές εισιτηρίων της δοκιμαστικής περιόδου για τις 7 παραγωγές των *Ημερών Λατρευτικής Μουσικής*, είναι: € 12, 15 / Φοιτητικό, παιδικό € 8.**

> **Η είσοδος στη συναυλία της *Ελληνικής Βυζαντινής Χορωδίας* είναι ελεύθερη, με δελτία προτεραιότητας, τα οποία θα διανέμονται μία ώρα πριν την έναρξη, στα ταμεία της Εναλλακτικής Σκηνής στο ΚΠΙΣΝ.**

Η ΠΡΟΠΩΛΗΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΗΜΕΡΩΝ ΛΑΤΡΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΞΕΚΙΝΑ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ 7 ΜΑΡΤΙΟΥ, ΣΤΑ ΤΑΜΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΣ ΣΤΟ ΚΠΙΣΝ (καθημερινά 09.00-21.00), ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΟΛΥΜΠΙΑ (Τρίτη-Κυριακή 09.00-21.00 & Δευτέρα 09.00-16.00) & ΣΤΟ WWW.NATIONALOPERA.GR

> **ΚΠΙΣΝ: Λεωφόρος Συγγρού 364, 176 74 Καλλιθέα**

Πληροφορίες για την πρόσβαση στο ΚΠΙΣΝ: <http://snfcc.org/you-the-snfcc/planning-your-visit/?lang=el>

> Αναλυτικά, το πρόγραμμα των *Ημερών Λατρευτικής Μουσικής*, έχει ως εξής:

Communio

23, 24 Μαρτίου 2017 / Ώρα έναρξης 20.30

Εναλλακτική Σκηνή Εθνικής Λυρικής Σκηνης Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος

Μουσική διεύθυνση-ιδέα **Μάρκελλος Χρυσικόπουλος**

Σκηνοθετική επιμέλεια **Κατερίνα Ευαγγελάτου**

Επιμέλεια σκηνικού χώρου-κοστούμια **Εύα Μανιδάκη**

Φωτισμοί **Ελευθερία Ντεκώ**

Με το μουσικό σύνολο **Latinitas Nostra: Ευγένιος Βούλγαρης** (γιαίλι ταμπούρ), **Ιάσων Ιωάννου** (βιολοντσέλο), **Θοδωρής Κίτσος** (θεόρβη), **Ηλίας Λιβιεράτος** (βιόλα), **Σίμος Παπάνας** (βιολί), **Δημήτρης Τίγκας** (βιολόνε), **Μάρκελλος Χρυσικόπουλος** (τσέμπαλο)

Ερμηνεύουν

Μαρία Παλάσκα (υψίφωνος)

Γεώργιος Σταύρου (ιεροψάλτης)

Μαριάννα Πολυχρονίδη (ηθοποιός)

Νικόλας Παπαγιάννης (ηθοποιός)

Η καταξιωμένη σκηνοθέτρια Κατερίνα Ευαγγελάτου και το μπαρόκ σύνολο Latinitas Nostra, γνωστό και από τα τολμηρά μουσικά παντρέματα που προτείνει τα τελευταία χρόνια, παρουσιάζουν, με μορφή συμποσίου, μια νέα ανάγνωση του *Άσματος Ασμάτων* - στην παραμεθόριο Ανατολής και Δύσης. Ένα μουσικοθεατρικό δρώμενο, με αφετηρία ένα από τα ομορφότερα και ερωτικότερα θρησκευτικά κείμενα που γράφτηκαν ποτέ.

Ο Μάρκελλος Χρυσικόπουλος σημειώνει για το Communio: "*Στο πρότυπο μιας Αγάπης, δηλαδή ενός κοινού γεύματος σε μια πρωτοχριστιανική κοινότητα, αναζητήσαμε την αλήθεια των προθέσεών μας, καθήμενοι και πάλι γύρω από ένα τραπέζι, ίσως πιο επίσημο αυτήν τη φορά, αλλά όχι λιγότερο εορταστικό. Λίγο πριν η ιδιότητα για την οποία μιλάει ο Απόστολος Παύλος στην Α΄ προς Κορινθίους Επιστολή ξαναπάρει το πάνω χέρι και το γλεντοκόπημα αποβάλλει τη Θεία Ευχαριστία, όσο ακόμη υπάρχει η συνείδηση ενός δεσμού, μες σε αυτό τον κόσμο αλλά αναγκαστικά όχι αυτού του κόσμου, ψάχνουμε τον εαυτό μας εκεί που παιδιόθεν μάς είναι πλέον οικείο: στο μαζί, όπου Εγώ και Εμείς, Σάρκα και Ψυχή, Ανατολή και Δύση, δεν είναι εμπορικές εταιρίες με αντικρουόμενα συμφέροντα, αλλά τυχαία δίπτυχα της ίδιας ανθρώπινης ανάγκης".*

Caravaggio: Ζώσες εικόνες

29, 30 Μαρτίου 2017 / Ώρα έναρξης 20.30

**Εναλλακτική Σκηνή Εθνικής Λυρικής Σκηνής
Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος**

Σκηνοθεσία - εικαστικό δρώμενο **Ομάδα Teatri 35 (Γκαετάνο Κότσα, Φραντσέσκο Οπτάβιο Ντε Σάντις, Αντονέλλα Παρέλλα)**

Φωτισμοί **Τζεννάρο Μαρία Σεντραγκόλο**

Ερμηνεύουν

Δημήτρης Καρακαντάς, βιολί

Θεόδωρος Κίτσος, νυκτά έγχορδα

Δήμος Γκουνταρούλης, τσέλο

Θα ακουστούν αποσπάσματα από έργα των **Αλεσσάντρο Πιτσινίνι, Γιόχαν Χιερόνυμους Κάψμπεργκερ, Γιόχαν Σεμπάστιαν Μπαχ, Χάινριχ Ίγκνατς Μπίμπερ** και **Αντόνιο Μπερτάλι**.

Την άνοιξη του 1606 ο Καραβάτσο εγκαταλείπει τη Ρώμη, κυνηγημένος, και περιπλανιέται στη Νάπολη, τη Σικελία και τη Μάλτα. Θα δολοφονηθεί λίγο αργότερα, το 1610, έχοντας επιστρέψει στη Νάπολη και έχοντας ήδη δημιουργήσει ένα μεγάλο ρεύμα από μαθητές και μιμητές. Ανάμεσα στο φως και στο έρεβος, η ομάδα Teatri 35 με τη συνοδεία ενός συνόλου που ερμηνεύει μουσική μπαρόκ, μας προτείνει μέσω της τέχνης της ζώσας εικόνας, μερικές ματιές στο τέλος του μεγάλου αυτού «καταραμένου» ζωγράφου. Την «υλοποίηση» των πινάκων συνοδεύει ένα σύνολο, όπου συμμετέχουν μερικοί από τους σημαντικότερους Έλληνες μουσικούς της μπαρόκ μουσικής, οι Δημήτρης Καρακαντάς, Θεόδωρος Κίτσος και Δήμος Γκουνταρούλης.

Η Ιταλική Ομάδα Teatri 35, η οποία από το 2010 έχει διακριθεί στην τέχνη της ζώσας εικόνας, σημειώνει: *"Η παράσταση βασίζεται σε μια μακρά πειραματική εμπειρία, όπου ο κυρίαρχος ρόλος ανήκει πάντα στο σώμα του ηθοποιού. Τελικός στόχος δεν είναι η ανασύνθεση του πίνακα, αλλά η διερεύνηση ενός τρόπου ερμηνείας, όπου το σώμα αποτελεί απλώς ένα όργανο, όπως ένα ύφασμα ή ένα καλάθι. Ο ηθοποιός κινείται στη σκηνή παράγοντας ήχους, σαν οι κινήσεις του να είναι μέρος μιας παρτιτούρας. Κάθε του κίνηση εξαρτάται από μια αλυσίδα από γρανάζια και συνιστά αναπόσπαστο μέρος μιας αλληλουχίας εντελώς απαραίτητων κινήσεων. Τίποτα δεν συμβαίνει τυχαία, τίποτα δεν είναι περιττό.*

Η δυναμική της κατασκευής ισορροπεί με το ρυθμό της μουσικής, με το παγωμένο κάδρο, που τραβήχτηκε κατά την εξέλιξη μιας δράσης, το οποίο αναγκάζει τους μύες να τεντωθούν, να γίνουν έντονοι, παλλόμενοι. Ο Καραβάτσο υπήρξε ένα θεόσταλτο συναπάντημα στο μονοπάτι μας. Μετατρέποντας ένα πείραμα σε παράσταση, ανακαλύψαμε εκ νέου ένα είδος θεάτρου όπου το σώμα, ατελές από τη φύση του, αναδεικνύεται μέσα από ένα δειλό παιχνίδι φωτός και σκιάς, που περισσότερο αποκαλύπτει σταδιακά τα πράγματα, παρά τα φανερώνει. Όπως και στους πίνακες του Καραβάτσο, μια έκρηξη φωτός φτάνει σε μας για τη χάρη που λάβαμε".

**Διά Χριστόν Σαλοί: Μια σταντ-απ λειτουργία
31 Μαρτίου & 1 Απριλίου 2017 / Ώρα έναρξης 20.30
Εναλλακτική Σκηνή Εθνικής Λυρικής Σκηνής
Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος**

Μουσική διεύθυνση **Δημήτρης Κούντουρας**
Stand-up κωμικός **Δημήτρης Δημόπουλος**
Συμμετέχει το **σύνολο παλιάς μουσικής ExSilentio (Ιάσων Μαρμαράς, Φλώρα Παπαδοπούλου, Annemarie Podesser, Ηλέκτρα Μηλιάδου, Δημήτρης Κούντουρας).**

Θα ακουστούν αποσπάσματα από τα Κάρμινα Μπουράνα (12^{ος} αι.), τον Κώδικα της Βαμβέργης (13^{ος} αι.) και τον Κώδικα του Βατικανού (16^{ος} αι.), συνθέσεις των Τάβενερ και Φαίρφαξ καθώς επίσης μία πασχαλινή σεκουέντσα (11^{ος} αι.).

Μεταξύ θεολογίας και κωμωδίας, η παράσταση αυτή, όπου το stand-up και η παλαιά μουσική συνυπάρχουν επί ίσοις όροις, επιχειρεί να προσεγγίσει δύο σημαντικές θεολογικές έννοιες με εντελώς απροσδόκητα εργαλεία. Σημείο εκκίνησης της βραδιάς οι μορφές των «διά Χριστόν σαλών», οι οποίοι υπερέβαιναν τα όρια της λογικής και του κοινωνικά αποδεκτού, ερχόμενοι έτσι σε αμεσότερη επαφή με τον Θεό. Ο stand-up κωμικός και λιμπρετίστας Δημήτρης Δημόπουλος θα συναντηθεί επί σκηνής με το σύνολο παλιάς μουσικής Ex Silentio, που διευθύνει ο Δημήτρης Κούντουρας.

Ο Δημήτρης Κούντουρας σημειώνει: *"Η παράσταση, με βασικό άξονα τη σαλότητα, ακολουθεί και εμπνέεται από το τελετουργικό της γιορτής των τρελών, ενώ το μουσικό της ανάλογο εκφράζεται με τα σκωπτικά και βακχικά τραγούδια από τον κώδικα Buranus (11ος-13ος αιώνας), γνωστά και ως Κάρμινα Μπουράνα. Το πρόγραμμα συμπληρώνεται με μοτέτα της ars antiqua και με εκκλησιαστικούς ύμνους του όψιμου Μεσαίωνα, περίτεχνης τεχνοτροπίας και συχνά παρωδικού ύφους. Η τελική πολυφωνική ενότητα με θρησκευτική και κοσμική αγγλική μουσική εκφράζει την ψυχική ανάταση του πιστού μετά τις δοκιμασίες: κατ' επέκταση το αναπόφευκτο της πνευματικής κάθαρσης. Η μουσική έρχεται σε αντίθεση, αλληλοσυμπληρώνει ή ενίοτε σχολιάζει τη δράση και το λόγο του stand-up κωμικού ηθοποιού, δίνοντας μια ιδέα, ή καλύτερα, μια ερμηνεία της σαλότητας".*

**Έρωτας έρημος τόπος: Δύο κύκλοι τραγουδιών
για τη Μαρία Φαραντούρη**

2 Απριλίου 2017 / Ώρα έναρξης 20.30

**Εναλλακτική Σκηνή Εθνικής Λυρικής Σκηνής
Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος**

Σολίστ

Μαρία Φαραντούρη

Βασιλική Καραγιάννη, υψίφωνος

Τάσης Χριστογιαννόπουλος, βαρύτονος

Σύνθεση - πιάνο **Γιώργος-Εμμανουήλ Λαζαρίδης**

Συμμετέχουν

Τάκης Φαραζής πιάνο

Ντέιβιντ Λιντς πνευστά

Μιχάλης Πορφύρης τσέλο

Σε διάλογο με τη θεματολογία του φεστιβαλικού κύκλου, η σπουδαία ερμηνεύτρια Μαρία Φαραντούρη και οι μονωδοί Βασιλική Καραγιάννη και Τάσης Χριστογιαννόπουλος θα παρουσιάσουν κύκλους τραγουδιών των Μίκη Θεοδωράκη και Γιώργου-Εμμανουήλ Λαζαρίδη.

Στο πρώτο μέρος θα ακουστεί ο κύκλος τραγουδιών *Ο έρωτας τελειώνει τραγικά* του πιανίστα και συνθέτη Γιώργου-Εμμανουήλ Λαζαρίδη, σε στίχους και κείμενα Αγαθής Δημητρούκα. Επτά τραγούδια κλασικής φόρμας και μεταμοντέρνου ύφους, που γράφτηκαν ειδικά για τη Μαρία Φαραντούρη, έχουν μελοποιηθεί αντλώντας στοιχεία από διαφορετικούς κόσμους: στοιχεία τζαζ, ροκ, δημοτικής και κλασικής μουσικής παράδοσης. Τα επτά τραγούδια –που ουσιαστικά αποτελούν ένα ενιαίο ραψωδικό έργο– βασίζονται εξ ολοκλήρου σε πέντε νότες, δηλαδή στο βασικό θεματικό μοτίβο του πρώτου τραγουδιού («Λέανδρος και Ηρώ»), που αναδιαμορφώνεται ανάλογα για κάθε επόμενο μύθο και αποτελεί το συνδετικό κρίκο ολόκληρου του έργου.

Στο δεύτερο μέρος της βραδιάς παρουσιάζεται το έργο *Η Βεατρίκη στην οδό μηδέν* του Μίκη Θεοδωράκη. Ένας κύκλος τραγουδιών για φωνή και πιάνο, βασισμένος σε δέκα ποιήματα του Διονύση Καρατζά και δύο του ίδιου του συνθέτη. Έργο του 1987, αποτελεί τον τρίτο κύκλο τραγουδιών από την τετραλογία του Θεοδωράκη με τίτλο *Το τετράφυλλο δάκρυ*, που έχει ως επίκεντρο τον ελλαδικό έρωτα. Η Βεατρίκη συμβολίζει τον ιδανικό έρωτα, είτε στο πρόσωπο μιας γυναίκας είτε στην ίδια τη ζωή σε κάθε έκφανσή της.

Παραφράσεις ιερών κειμένων
4, 5 Απριλίου 2017 / Ώρα έναρξης **20.30**
Εναλλακτική Σκηνή Εθνικής Λυρικής Σκηνής
Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος

Σύνθεση-αυτοσχεδιασμός στο πιάνο **Αντώνης Ανισέγκος**
Ερμηνεύει η **Ράνια Οικονομίδου**
Κείμενα

Ευγένιος Αρανίτσης
Γιώργος Κοροπούλης
Έρση Σωτηροπούλου
Γιάννης Μακριδάκης

Τέσσερις σύγχρονοι Έλληνες συγγραφείς παραφράζουν κείμενα των Ευαγγελιστών, καθώς και άλλων ιερών κειμένων, με τη συνοδεία στο πιάνο του σπουδαίου αυτοσχεδιαστή Αντώνη Ανισέγκου. Ο διάλογος με τα ιερά κείμενα είναι μια δημιουργική πρακτική αιώνων, που έχει προκαλέσει ορισμένα από τα σημαντικότερα αριστουργήματα της λογοτεχνίας. Σε άμεσο διάλογο με τους Ευαγγελιστές, οι Ευγένιος Αρανίτσης, Γιώργος Κοροπούλης, Έρση Σωτηροπούλου και Γιάννης Μακριδάκης θα αντιτάξουν τη δημιουργική τους φωνή στα βασικά κείμενα της χριστιανικής πίστης, δημιουργώντας νέα κείμενα.

Η ιδέα των παραφράσεων των ιερών κειμένων, στο πλαίσιο των *Ημερών Λατρευτικής Μουσικής*, προέκυψε από την ανάγκη να εξεταστεί εκ νέου η υπάρχουσα παράδοση της λατρευτικής μουσικής και λογοτεχνίας, αυτή τη φορά όμως μέσα από την προοπτική συνύπαρξης ενός σύγχρονου μουσικού και λογοτεχνικού αυτοσχεδιασμού.

Βάση για τους τέσσερις συγγραφείς, τον Ευγένιο Αρανίτση, τον Γιώργο Κοροπούλη, την Έρση Σωτηροπούλου και τον Γιάννη Μακριδάκη, στάθηκε η πλούσια θεματολογία των βιβλικών κειμένων. Αποτέλεσε ένα ελεύθερο πλαίσιο μέσα στο οποίο είχαν τη δυνατότητα να δημιουργήσουν παραλλαγές πάνω σε θέματα της επιλογής τους. Έτσι, λόγου χάριν, ο Γιάννης Μακριδάκης κινήθηκε πάνω σε μία αλληγορική καταγραφή που συνδέει την ιστορία της προδοσίας του Ιησού με τη σύγχρονη κοινωνία, μέσα από αναγνώσεις και μετα-αναγνώσεις. Αντίστοιχα, η Έρση Σωτηροπούλου εστίασε στο *Απολυτίκιο των Χαιρετισμών*.

Τα κείμενα θα αποδώσει η σπουδαία ηθοποιός Ράνια Οικονομίδου, ενώ στο μουσικό σκέλος η λογική του θέματος και των παραλλαγών θα εκπληρωθεί από τον, καθιερωμένο στην αυτοσχεδιαστική σκηνή, συνθέτη και πιανίστα Αντώνη Ανισέγκο, ο οποίος ζει και εργάζεται στο Βερολίνο.

Ο Κυανοπώγωνας στη Via Crucis
6 Απριλίου 2017 / Ώρα έναρξης 20.30
Εναλλακτική Σκηνή Εθνικής Λυρικής Σκηνης
Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος

Πιάνο: **Γιώργος Κωνσταντίνου**

Πριόνι-σφυρί: **Νίκος Γιούσεφ**

Η μοναδική όπερα του Μπέλα Μπάρτοκ *Ο πύργος του Κυανοπώγωνα* γίνεται η πλατφόρμα για την προσέγγιση του θέματος του θείου και του ανθρώπινου πάθους. Σε μια παράλληλη ανάγνωση της πορείας του Κυανοπώγωνα και της *Via Crucis*, της πορείας του Ιησού προς τον Γολγοθά, ο πιανίστας Γιώργος Κωνσταντίνου ανασυνθέτει το υλικό των Μπάρτοκ και Λιστ, για έναν απρόσμενο συνδυασμό οργάνων: πιάνο, πριόνι και σφυρί. Το πριόνι μεταφράζει μουσικά τους λυγμούς των συζύγων του Κυανοπώγωνα, αλλά και το θρήνο για τα Πάθη του Ιησού.

Ο διακεκριμένος πιανίστας Γιώργος Κωνσταντίνου, σημειώνει: *"Όπως ο Ιησούς στο Δρόμο του Σταυρού, έτσι και ο Κυανοπώγωνας περνάει ένα Γολγοθά, κουβαλάει ένα σταυρό. Το τέλος του είναι κατά κάποιο τρόπο προδιαγεγραμμένο, ενώ την πορεία του υπάρχουν οι πόρτες-σύμβολα, όπως αντίστοιχα οι στάσεις στην πορεία του Ιησού. Υπάρχει ένα στοιχείο οικειοθελούς παράδοσης στη μοίρα. Ο Κυανοπώγωνας αποδέχεται αυτό που του συμβαίνει, δεν προσπαθεί να το πολεμήσει. Και τα δύο μουσικά έργα έχουν ένα σκοτεινό μουσικό θέμα, όπου ενυπάρχει το στοιχείο του θρήνου. Αυτόν ακριβώς επιχειρεί να αποδώσει η εισαγωγή του πριονιού στη μεταγραφή που θα ακουστεί. Στον Κυανοπώγωνα ξεπροβάλλει κατά διαστήματα ένας λυγμός, ένας αναστεναγμός πίσω από τις κλειστές πόρτες, όπου βρίσκονται οι προηγούμενες γυναίκες του κεντρικού χαρακτήρα. Το πριόνι αναπαράγει με εκπληκτική ακρίβεια το ηχώχρωμα του λυγμού· θυμίζει την ανθρώπινη φωνή, παράλληλα όμως και κάτι απόκοσμο που στοιχειώνει.*

Αρχικά υπήρξε, επίσης, η σκέψη για τη χρήση σφυριού πάνω σε δοκάρι, ανεξάρτητα από το πριόνι. Εντέλει αποφασίστηκε ο ίδιος μουσικός να εναλλάσσει το παίξιμο του πριονιού με το δοξάρι του, με την κρούση του σφυριού πάνω στο ίδιο το πριόνι. Η χαρακτηριστική σκληρότητα της κρούσης του σφυριού η οποία, όμως, μπορεί να αποδώσει πλούτο χρωματισμών ανάλογα με τη δύναμη που θα του ασκηθεί, λειτουργεί στην περίπτωση αυτή ως αντίβαρο του κλάματος. Δημιουργείται, έτσι, άλλοτε ένας πολύ ρεαλιστικός ήχος καρφώματος, και άλλοτε ένας πιο μελωδικός ήχος. Στο έργο του Λιστ, η μουσική χωρίζεται, κατά κάποιο τρόπο, σε δύο μέρη: στα χορωδιακά που παραπέμπουν σε παλαιότερη μουσική, εξίσου γοητευτική αλλά πιο απλή στη δομή της, και στα πιο χρωματικά και σκληρά, εκ διαμέτρου αντίθετα με τα πρώτα. Ο ρόλος του καθενός από τα όργανα διαφοροποιείται ανάλογα. Η επιλογή των αποσπασμάτων από το κάθε έργο έγινε με γνώμονα την ανάδειξη της κοινής τους πορείας· αυτός είναι και ο λόγος που από το Δρόμο του Σταυρού τελευταίο ακούγεται το θέμα της αποκαθήλωσης και παραλείπονται τα επόμενα, σε αναλογία με το τέλος του Κυανοπώγωνα".

Τζοακίνο Ροσσίνι, Μικρή επίσημη λειτουργία
7, 9 Απριλίου 2017 / Ώρα έναρξης 20.30
Εναλλακτική Σκηνή Εθνικής Λυρικής Σκηνής
Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος

Μουσική διεύθυνση **Μάρκελλος Χρυσικόπουλος**
Διεύθυνση χορωδίας **Δημήτρης Κτιστάκης**
Συμμετέχουν

Θεοδώρα Μπάκα, υψίφωνος

Νίκος Σπανός, άλτο

Βασίλης Καβάγιας, τενόρος

Τάσος Αποστόλου, βαθύφωνος

Θοδωρής Τζοβανάκης, πιάνο

Σοφία Ταμβακοπούλου, πιάνο

Κώστας Ράπτης, μπαγιάν

Συμμετέχουν μέλη της Χορωδίας της ΕΡΤ

Η *Μικρή επίσημη λειτουργία* γράφτηκε το 1863, περισσότερα από 30 χρόνια αφού ο Ροσσίνι είχε σταματήσει να συνθέτει για την όπερα, και χαρακτηρίστηκε από τον ίδιο ως «το τελευταίο από τα θανάσιμα αμαρτήματα του γήρατος». Παρουσιάστηκε στο Παρίσι, σε πολύ μικρό κύκλο καλεσμένων του κόμη Πιγιέ-Ουίλ, στην αρχική εκδοχή για δύο πιάνο, αρμόνιο και 12 τραγουδιστές.

Λόγω των περιορισμένων μουσικών δυνάμεων, ασυνήθιστων για θρησκευτικό έργο, η *Λειτουργία* ονομάστηκε «μικρή». Κατά τα λοιπά η παρτιτούρα καταλαμβάνει 150 σελίδες στην εκδοχή δωματίου και περιλαμβάνει όλα τα βασικά μέρη μιας λειτουργίας. Στην τελευταία σελίδα του χειρογράφου ο Ροσσίνι σημείωσε: «*Αγαπημένε Κύριε, ιδού λοιπόν ολοκληρώθηκε αυτή η φτωχική μικρή λειτουργία. Άραγε έγραψα ένα κομμάτι θρησκευτικής ή μήπως βέβηλης μουσικής; Γεννήθηκα για την κωμική όπερα, όπως ξέρεις καλά. Χωρίς σπουδαία τεχνική, με λίγη καρδιά, αυτό είναι όλο. Ας είσαι ευλογημένος και χάρισέ μου τον παράδεισο*».

Το 1867, ο Ροσσίνι ενορχήστρωσε τη *Μικρή επίσημη λειτουργία*. Προσδοκώντας την παρουσίασή της σε εκκλησία και επειδή δεν τον ικανοποιούσαν οι εκκλησιαστικές χορωδίες αγοριών, ζήτησε επανειλημμένα άδεια από τον Πάπα να παρουσιάσει το έργο με γυναικείες φωνές, κάτι που απαγορευόταν στους καθολικούς ναούς. Το αίτημά του απορρίφθηκε, κι έτσι στην ορχηστρική εκδοχή της η *Μικρή επίσημη λειτουργία* παρουσιάστηκε μόνο μετά το θάνατο του συνθέτη, το 1869 και πάλι σε έναν κοσμικό χώρο, στο Ιταλικό Θέατρο στο Παρίσι.

Η παρουσίαση του έργου στις *Ημέρες Λατρευτικής Μουσικής* επιχειρεί να αναβιώσει την πρώτη ιδιωτική εκτέλεση, αντικαθιστώντας το αρμόνιο με ακορντεόν, όπως εξάλλου φέρεται να ήταν η αρχική ιδέα του Ροσσίνι την οποία όμως εκείνη την περίοδο έκρινε ως πολύ «κοσμική» για το θρησκευτικό χαρακτήρα του έργου.

Συναυλία Ελληνικής Βυζαντινής Χορωδίας «ΕΛΒΥΧ»

8 Απριλίου 2017 / Ώρα έναρξης 20.30

Εναλλακτική Σκηνή Εθνικής Λυρικής Σκηνής Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ, με δελτία προτεραιότητας, τα οποία θα διανέμονται μία ώρα πριν την έναρξη, στα ταμεία της Εναλλακτικής Σκηνής στο ΚΠΙΣΝ.

Χοράρχης: **Γιώργος Κωνσταντίνου**

Σε διάλογο με τη *Μικρή επίσημη λειτουργία*, ένα από τα σημαντικότερα σύνολα βυζαντινής μουσικής που ιδρύθηκε το 1977 από τον αείμνηστο Λυκούργο Αγγελόπουλο, παρουσιάζει ύμνους και αποσπάσματα αναγνωσμάτων από την Υμνολογία της περιόδου του Τριωδίου και από τη Νεκρώσιμο Ακολουθία, καθώς και ύμνους της Μεγάλης Εβδομάδας.

Η παράσταση επιχειρεί να δώσει μία, κατά το δυνατό πληρέστερη, εικόνα για το πώς αντιμετωπίζεται τη θεματική των Παθών από την υμνογραφική, μουσική και λειτουργική παράδοση. Ξεκινάει με έναν ύμνο της περιόδου του Τριωδίου, που αναφέρεται στο τι είναι πάθος, αμαρτία, θάνατος, σύμφωνα με την ορθόδοξη θεώρηση. Ακολουθεί η υμνολογία της Νεκρώσιμης Ακολουθίας, με κύριο άξονα το πώς αντιμετωπίζει ο άνθρωπος το πάθος και την απώτερη συνέπειά του, το θάνατο. Ακολουθεί το βασικό κομμάτι της θείας παρέμβασης για την πρόσληψη του ανθρωπίνου πάθους από τον Θεό: το κομμάτι του Θείου Πάθους και η υμνολογία της Μεγάλης Εβδομάδας. Τέλος, έρχεται η κάθαρση του πάθους με την Ανάσταση.

Πρόθεση είναι να δημιουργηθεί μια εμπειρία που δεν λειτουργεί μόνο σε νοηματικό επίπεδο. Μουσικά επιλέχθηκαν ύμνοι που καλύπτουν όλο το φάσμα της βυζαντινής και μεταβυζαντινής καλλιτεχνικής δημιουργίας. Υπάρχουν μέλη παλαιότερα και νεότερα, συλλαβικά και μελισματικά, αλλά και εμμελής απαγγελία, των οποίων η κατάλληλη διαδοχή δημιουργεί μια συνεχή και ενδιαφέρουσα ροή που οδηγεί στη θριαμβευτική κατάληξη.

Η συναυλία είναι αφιερωμένη στη μνήμη του Λυκούργου Αγγελόπουλου.